



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. balandžio 15 d. Nr. 21RE-314

(AG-161/03-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (Komisijos posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės,

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos atstovams A.K. ir S.Č., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo L.I. skundą dėl atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdybos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas L.I. (toliau – ir pareiškėjas) pateikė Komisijai patikslintą skundą (toliau – skundas), kuriuo prašo: 1. Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdybos (toliau – ir Departamentas, AAD, atsakovas) 2025-02-18 sprendimą Nr. AD5-3150 (toliau – ir Sprendimas); 2. Įpareigoti AAD Vilniaus valdybą iš naujo įstatymų nustatyta tvarka nagrinėti pareiškėjo 2025-01-20 prašymą dėl žemės sklype (duomenys neskelbtini) išverstų šiukšlių.

Pareiškėjas nurodė, kad 2025-02-18 gavo AAD Sprendimą, su juo nesutinka, mano, kad Sprendimas nemotyvuotas, neteisėtas ir nepagrįstas, AAD vengia atlikti savo funkcijas, dėl to teikia šį skundą Komisijai. Pareiškėjas skunde paaiškino, kad 2024-12-30 apie 10:30 val. važiavo pro jam priklausančią sklypą, esantį (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sklypas), pamatė, kad Sklype prikrauta maišų su šiukšlėmis. Paskambino tel. 112 ir pranešė. 13:40 val. atvyko gamtos apsaugos inspektoriai ir ardydami maišus rado DPD pašto pakuotę su nurodytu adresu (duomenys neskelbtini) ir A.K. vardu ir pavarde. Gamtos apsaugos inspektoriai paaiškino, kad jie užsiims šia problema, o pareiškėjui liepė laukti. Sakė, kad raštu kreiptis nereikia, taip ir darė. 2025-01-16 telefonu AAD inspektorius pranešė, kad kaltininko, nuvežusio šiukšles į pareiškėjo Sklypą, nenustatė, kaltininkas neprisipažino, kad išmetė šiukšles, todėl AAD įvykio daugiau nebetirs. Jokio motyvuoto paaiškinimo negavo. Nesutikdamas su AAD neveikimu, 2025-01-20 pateikė raštišką prašymą AAD, prašydamas ištirti įvykį dėl Sklype aptiktų atliekų maišuose su rasta DPD siuntos etikete. 2025-02-18 gavo skundžiamą AAD Sprendimą, kuriame nurodyta, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir Kodeksas, ANK) 247 straipsnyje numatytų pažeidimų objektas yra aplinka, o žala, kilusi dėl šių pažeidimų, padaroma aplinkai, o ne asmenims. Kodekso 578 straipsnis numato, kad nukentėjusiuoju administracinio nusižengimo byloje laikomas fizinis asmuo, kuriam administraciniu nusižengimu padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala. Todėl aptariamoje situacijoje nėra juridinio pagrindo pripažinti jį nukentėjusiuoju, duomenų, kad pareiškėjui padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, nėra. Taip pat skundžiamame AAD Sprendime nurodyta, neva tyrimo metu surinktų galimo administracinio nusižengimo įrodymų nepakanka asmenį, nurodytą tarp atliekų rastoje DPD siuntos etiketėje, patraukti administracinėn atsakomybėn pagal Kodekso 247 straipsnį, taip pat įpareigoti

minėtą asmenį sutvarkyti pareiškėjo Sklype minimas atliekas. Dar daugiau, skundžiamame AAD Sprendime referuojama į Žemės įstatymą, Atliekų įstatymą ir Atliekų tvarkymo taisykles, nurodoma, kad pareiškėjas, kaip sklypo savininkas, turi inicijuoti Sklype užfiksuotų atliekų sutvarkymą.

Pareiškėjo manymu, AAD Sprendimas yra nemotyvuotas, neteisėtas ir nepagrįstas, todėl turi būti panaikintas. Pagal AAD Sprendimą susidaro situacija, kai nukentėjęs asmuo, t. y. pareiškėjas, aptikęs savo sklype suverstus maišus su šiukšlėmis ir su įrodymais, kas yra šiukšlių savininkas, ne tik, kad negauna iš valstybės institucijų jokios realios pagalbos, bet dar ir yra apkaltinamas, kad jo sklype yra šiukšlės, t. y. faktiškai dabar pareiškėjui yra grasinama baudomis. Be to, AAD elgesys yra akivaizdus biurokratizmas ir vengimas vykdyti savo pareigas.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniu, kad valdžios įstaigos privalo tarnauti žmonėms. Pažymi, kad AAD savo veikloje privalo vadovautis, be kita ko, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (toliau – VAI), šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktą numato „draudimo keisti į blogąją pusę“ principą, 3 straipsnio 5 punktą įtvirtina išsamumo principą. Abu šiuos principus AAD pažeidė, nes, pareiškėjui kreipusis dėl jo teisių pažeidimo, AAD ne tik kad neištyrė situacijos, nesiėmė jokių realių veiksmų, bet dar ir faktiškai „padarė“ pareiškėją pažeidėju.

Vienintelis argumentas, parašytas skundžiamame AAD Sprendime, dėl ko nepatrauktas atsakomybėn pareiškėjo sklypą prižiūrinęs asmuo, yra tas, kad tarp jo Sklype išverstų atliekų rastos etiketės su asmens vardu, pavarde, adresu, nepakanka patraukti šiukšlintoją atsakomybėn. Visų pirma, nargumentuota, kodėl nepakanka: viešojoje erdvėje apstu informacijos, kad remiantis tokiais įrodymais buvo patraukti atsakomybėn šiukšlintojai. Be to, AAD visiškai nesiėmė jokių veiksmų, kurie yra AAD, kaip valdžios subjekto, o ne pareiškėjo, kaip paprasto piliečio, galioje. Pvz., skundžiamame sprendime nenurodyta, ar buvo apklausta minėtoji A.K., nurodyta siuntos etiketėse; jei asmuo neigia, tai AAD, o ne pareiškėjas turi įgalinimus apklausti siuntų bendrovę DPD dėl pristatymų A.K. ar imtis kitų teisėtų priemonių. Šiuo atveju AAD tik formaliai pasakė, kad „nepakanka įrodymų“ – tai ne kas kita, kaip AAD aplaidumas ir vengimas atlikti savo darbą.

Pasak pareiškėjo, AAD Sprendime manipuluojama Kodekso nuostatomis dėl to, kad gali būti pripažintas nukentėjusiuoju. Tai yra akivaizdus biurokratizmo požymiai. Šiuo atveju AAD užsiima biurokratizmu, nes akivaizdu, kad svetimame (t. y. pareiškėjo) sklype išpylusi atliekas minėtoji A.K. padarė žalą ne tik pareiškėjui, kaip sklypo savininkui, bet ir gamtai. Jeigu vadovausimės AAD logika, pareiškėjas turi pats už savo pinigus išvežti aplaidžių kaimynų suverstas šiukšles ir tik tada ieškoti teisybės. Tačiau tam ir yra AAD pareigūnai, kurie turi įgaliojimus tirti situaciją, surinkti įrodymus apie tikrąją šiukšlintoją ir įpareigoti ją pašalinti šiukšles.

Pareiškėjas pažymi, kad AAD pareiga yra tinkamai taikyti teisės aktus. Tad net jei pareiškėjas ir netiksliai savo prašyme įvardijo tam tikras įstatymų normas ar savo teisinį statusą, tai AAD (o ne pareiškėjo) pareiga yra tinkamai įvardinti situaciją, pritaikyti tinkamas teisės normas, tam, kad būtų iširtas šiukšlinimas svetimame sklype, o pažeidėjas – įpareigota šiukšles išsivežti.

Pareiškėjas Komisijos posėdyje nedalyvavo, apie posėdžio laiką ir vietą jam pranešta tinkamai.

Departamentas pateikė atsiliepimą, su skundu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodė, kad pareiškėjas 2025-01-20 kreipėsi į Departamentą, prašydamas iširti įvykį dėl Sklype aptiktų maišų su šiukšlėmis. Departamento Vilniaus valdybos Vilniaus aplinkos apsaugos skyrius (toliau – Skyrius) atliko apžiūrą. Nuvyko pašto siuntos etiketėje nurodytu adresu ir teiravosi A.K., kaip galėjo atsirasti etiketė žemės sklype. Surašytas 2025-01-02 apžiūros aktas Nr. TVR-1. Toliau vykdant tyrimą, 2025-01-21 raštu Nr. AD5-1213 „Dėl informacijos persiuntimo nagrinėjimui pagal kompetenciją“ (toliau – 2024-01-21 Raštas) kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją dėl informacijos pateikimo, 2025-02-13 Departamentas gavo SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ atsakymą Nr. AD-2025-484 (toliau – 2025-02-13 Raštas). Skundžiamu dokumentu Departamentas pareiškėjui atsakė pagal kompetenciją.

Departamento nuomone, tenkinti pareiškėjo skundą jo nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo, kadangi Departamento raštas aiškus, pakankamai išsamus, pareiškėjo prašoma informacija jam yra pateikta, pagrindo įpareigoti Vilniaus valdybą pakartotinai atlikti patikrinimą nėra.

Nurodė, kad ginčijamame rašte pareiškėjui pateiktas atsakymas į jo 2025-01-20 prašymą. Vilniaus valdyba savo atsakyme aiškiai įvardijo, kad pripažinti pareiškėją nukentėjusiuoju nėra juridinio pagrindo, įrodymų nepakanka asmenį, nurodytą tarp atliekų rastos siuntos etiketėje patraukti administracinėn atsakomybėn ir įpareigoti sutvarkyti atliekas. Departamentas rėmėsi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, kad „Atliekų turėtojas šio Įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi tvarkyti atliekas pats arba perduoti jas atliekų tvarkytojui“, 2 straipsnio 17 dalimi, atliekų turėtoją apibrėžiančia kaip atliekų darytoją arba asmenį, turintį atliekas. Taigi, šiuo atveju, nenustačius kaltininko, atliekų turėtoju tampa pareiškėjas, kuriam nuosavybės teise priklauso Sklypas, atsiranda pareiga šias atliekas sutvarkyti. Rėmėsi Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės), 7 punktu, kad „Atliekų turėtojas Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkymo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti atliekas, pagal rašytinės formos sutartis dėl šių atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo, arba gali tvarkyti pats, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę šią veiklą vykdyti“. Ta aplinkybė, kad pareiškėjo netenkino pateikta informacija, nesudaro pagrindo panaikinti pareiškėjui teiktą ginčijamą Departamento raštą.

Pažymėjo, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad atliekų tvarkymą reguliuojančios teisės normos nenurodo, jog atliekų turėtojas (tvarkytojas) turi būti atliekų ar teritorijos, kurioje jos sukauptos, savininku; jos nustato tvarką, kaip ir koku būdu atliekos turi būti tvarkomos. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo to, iš kokios veiklos, dėl kokio asmens veiksmų atliekos atsirado ir kas jų savininkas, atliekų turėtojas (tvarkytojas) privalo atliekas sutvarkyti nepažeisdamas jų tvarkymo reikalavimų, o juos pažeidęs turi pareigą atlyginti netinkamu atliekų tvarkymu aplinkai padarytą žalą (žr. pvz., 2015-12-18 nutartį civ. byloje Nr. 3K-3-675-219/2015).

Pasak Departamento, ginčijamas raštas yra informacinio pobūdžio ir pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių. Skundai, kuriuose prašoma panaikinti kitokio pobūdžio viešojo administravimo subjekto priimtus dokumentus, pvz., tarpinius (procedūrinius), kurių pagrindu gali būti priimami galutiniai sprendimai ar informacinio pobūdžio raštus ar jų dalis, kuriuose nėra pareiškėjui skirtų viešojo administravimo subjekto patvarkymų (įpareigojimų), yra nepriskirtini Komisijos kompetencijai ir Komisija jų nenagrinėja. Departamentas mano, kad ginčijamas raštas negali būti administracinio ginčo Komisijoje objektu ir Komisijai įstatymais nesuteikta kompetencija nagrinėti skundus dėl teisinių pasekmių nesukeliančių aktų ar jų dalių, todėl administracinė byla dėl Departamento Vilniaus valdybos 2025-02-18 rašto Nr. AD5-3150 panaikinimo turėtų būti nutraukta.

Nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 straipsnį, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo Departamentas. Skundžiamo Departamento rašto turinys atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 ir 6 dalių reikalavimus, nes yra aiškus ir suprantamas, motyvuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis bei teisės aktų normomis, nurodyta jo apskundimo tvarka. Skundžiamą sprendimą priėmė kompetentingas administravimo subjektas. Skundžiamas raštas priimtas vadovaujantis teisės aktų nuostatomis ir išsamiai išnagrinėjus visas jo priėmimui reikšmingas aplinkybes.

Rėmėsi VAĮ 11 straipsnio 1 dalimi, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (Komisijos pastaba: Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), 45 punktu, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį. Pareiškėjo 2025-01-20 prašyme buvo prašoma ištirti įvykį dėl Sklype aptiktų maišų su šiukšlėmis, ginčijamame rašte pateiktas atsakymas apie tyrimą ir kita informacija. Departamentas atsiliepiame citavo VAĮ 14 straipsnį, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 8 straipsnio 1 dalį.

Atsakovo atstovai Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepiame išdėstytą poziciją ir prašė pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Teigė, jog atsakovo pareigūnai tyrimą atliko išsamiai, tačiau vien rasta etiketė nesudaro pagrindo pareiškėją pripažinti nukentėjusiuoju. Paaiškino, jog kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją su prašymu dėl informacijos, išsiaiškinti, ar adresu: (duomenys neskelbtini), gyvenantys asmenys yra sudarę sutartį su buitinių atliekų tvarkytojais.

Skundas atmestinas

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Departamento Sprendimo, kuriuo pateiktas atsakymas į pareiškėjo 2025-01-20 prašymą, teisėtumo ir įpareigojimo iš naujo įstatymų nustatyta tvarka nagrinėti pareiškėjo 2025-01-20 prašymą dėl Sklype išverstų šiukšlių.

Remiantis elektroninės bylos medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas Departamentui pateikė 2025-01-20 prašymą. Jame nurodė, kad 2024-12-30 apie 10.30 val. važiavo pro jam priklausantį Sklypą, pamatė, kad Sklype prikrauta maišų su šiukšlėmis. Paskambino tel. 112 ir pranešė. 13.40 val. atvyko gamtos apsaugos inspektorai ir ardydami maišus rado DPD pašto pakuotę su nurodytu (duomenys neskelbtini) A.K. vardu ir adresu. Paaiškino, kad viską sutvarkys, pareiškėjui liepė laukti, sakė, kad raštu kreiptis nereikia, taip ir darė. Tačiau 2025-01-16 telefonu inspektorius pranešė, kad kaltininko, nuvežusio šiukšles į jo Sklypą, nenustatė, kaltininkas neprisipažino, kad išmetė šiukšles ir daugiau nebetirs. Jokio motyvuoto paaiškinimo negavo. Nurodė, kad tokia situacija neteisinga, ji pažeidžia pareiškėjo teises, tarp jų ir teisę apskusti atsisakymą tirti prieš jį padarytą administracinį nusižengimą. Pareiškėjas prašė: „1. Pradėti administracinio nusižengimo, numatyto administracinių nusižengimo kodekso 247 straipsnyje tyrimą (kokia šio straipsnio dalis paaiškės tyrimo eigoje, priklausomai nuo šiukšlių kiekio, pobūdžio ir kt. nustatytų aplinkybių). 2. Pripažinti mane nukentėjusiuoju. 3. Iširti padarytą pažeidimą laikantis įstatymo reikalavimų ir nubauti kaltą asmenį. 4. Įpareigoti kaltininką išsivežti šiukšles iš mano sklypo. 5. Informuoti mane apie tyrimo pradėjimą, taip pat apie tyrimo eigą bei priimtus nutarimus, kurie gali būti skundžiami. 6. Galiu pridėti nuotraukas su šiukšlėmis ir DPD adresu.“

Departamento Vilniaus valdyba pareiškėjui į 2025-01-20 prašymą atsakė skundžiamu Sprendimu. Jame nurodė, kad dėl šio įvykio Skyriuje pradėta administracinio nusižengimo teiseną. Informavo, kad Kodekso 247 straipsnyje numatytų pažeidimų objektas yra aplinka, o žala, kilusi dėl šių pažeidimų, padaroma aplinkai, o ne asmenims. Kodekso 578 straipsnis numato, kad nukentėjusiuoju administracinio nusižengimo byloje laikomas fizinis asmuo, kuriam administraciniu nusižengimu padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala. Todėl aptariamoje situacijoje nėra juridinio pagrindo pripažinti pareiškėją nukentėjusiuoju, duomenų, kad pareiškėjui padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, nėra. Dėl priimto sprendimo nepripažinti pareiškėjo nukentėjusiuoju turi teisę kreiptis į Vilniaus miesto apylinkės teismą Kodekso nustatyta tvarka. Tyrimo metu surinktų galimo administracinio nusižengimo įrodymų nepakanka asmenį, nurodytą tarp atliekų rastoje DPD siuntos etiketėje (toliau – ir Asmuo), patraukti administracinėn atsakomybėn pagal Kodekso 247 straipsnį, taip pat įpareigoti Asmenį sutvarkyti prašyme minimas atliekas. Papildomai informavo, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 7 punktu žemės savininkai ir kiti naudotojai privalo „savo naudojamuose žemės sklypuose vykdydami ūkinę ir kitą veiklą, nepažeisti gretimų žemės sklypų savininkų ar naudotojų ir gyventojų teisių ir įstatymų saugomų interesų“. Vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostatomis „Atliekų turėtojas šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkytojams arba gali tvarkyti atliekas pats“ ir Atliekų tvarkymo taisyklių 7 punkto nuostatomis „Atliekų turėtojas Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkymo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti atliekas, pagal rašytinės formos sutartis dėl šių atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo, arba gali tvarkyti pats, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę šią veiklą vykdyti“, prašė inicijuoti Sklype užfiksuotų atliekų sutvarkymą.

Pareiškėjas su jam pateiktu atsakymu – Departamento Vilniaus valdybos 2025-02-18 priimtu Sprendimu nesutinka ir prašo jį panaikinti. Departamentas atsiliepime teigia, jog Sprendimas yra informacinio pobūdžio ir pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių. Nagrinėjamu atveju nustatyta, jog pareiškėjui Sprendimu buvo pateiktas atsakymas į jo 2025-01-20 prašymą. 2025-01-20 prašyme pareiškėjas suformulavo 5 atskiro pobūdžio reikalavimus. Pareiškėjo 2025-01-20 prašymo reikalavimai 1-4 yra susiję su administracinio nusižengimo teiseną dėl pareiškėjo žemės sklype išmestų šiukšlių. Pareiškėjas 2025-01-20 prašymo reikalavimuose 1-4 iš esmės prašo atsakovo atlikti procesinius veiksmus administracinio nusižengimo teisenoje. Tuo tarpu 2025-01-20 prašymo 5 reikalavimus pareiškėjas prašo pateikti jam informaciją apie vykdomą administracinio nusižengimo

teisenos eigą. Taigi, iš pareiškėjo 2025-01-20 prašymo turinio matyti, jog pareiškėjas prašo atsakovo tiek atlikti galimo administracinio nusižengimo teisenos veiksmus, tiek pateikti pareiškėjui informaciją apie nustatytas aplinkybes.

Departamento paskirtis – siekiant užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę. Departamentas, be kitų funkcijų, atlieka ir šias funkcijas: kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys vykdo aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, gamintojų/importuotojų atsakomybę reglamentuojančiuose įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus; atlieka aplinkosauginių pranešimų priėmimą, analizę ir valdymą; pagal kompetenciją nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus (Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277, 2 punktas, 10.1, 10.26, 10.31 papunkčiai). Komisija pažymi, jog atsakovui, kaip viešojo administravimo subjektui, kilo pareiga atsakovo kompetencijos ribose ir teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėti pareiškėjo 2025-01-20 prašymą ir pateikti pareiškėjui motyvuotą atsakymą, o pareiškėjas turi teisę tokį atsakymą gauti ir nesutikdamas su gautu atsakymu pateikti dėl jo skundą administracinius ginčus nagrinėjančioms institucijoms. Atsižvelgiant į tai, nesutiktina su atsakovo pozicija, jog ginčijamas Sprendimas, kuriuo išnagrinėtas pareiškėjo 2025-01-20 prašymas, pareiškėjui teisinių pasekmių nesukelia. Esant šioms aplinkybėms, toliau Komisija pasisakys dėl Sprendimo teisėtumo iš esmės.

Ginčo teisiniams santykiams taikomas VAI, Taisyklės ir ANK. VAI nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; <...>; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (1 straipsnis). Prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (2 straipsnio 10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (2 straipsnio 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (11 straipsnio 1 dalis).

Prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, reglamentuoja Taisyklės. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Departamentas su atsiliepimu pateikė Departamento Vilniaus valdybos Skyriaus 2025-01-02 Apžiūros aktą Nr. TVR-1 (apžiūra pradėta ir baigta 2024-12-30), kuriame nurodyta, kad apžiūros metu Sklype buvo užfiksuotos mišrios atliekos, sukrautos į 9 vienetus polietileninių juodų šiukšlių maišų ir 9 vienetus polipropileninių baltų maišų; viename iš juodų polietileninių šiukšlių maišų Skyrius rado siuntoms skirtą polietileninę pakuotę su priklijuota siuntos etikete, adresuotą Asmeniui. Skyriaus pareigūnams nuvykus etiketėje nurodytu adresu ir pasiteiravus Asmens, kaip galėjo atliekos, kuriose buvo rasta etiketė, atsidurti Sklype, teigė nežinanti; buityje susidarančias atliekas perduoda savo vyrui, kuris atliekas išmeta į prie darbo esančius konteinerius. Priimtas sprendimas Asmenį

išsikviesti į Skyrių detalesniam aplinkybių išaiškinimui. Prie šio apžiūros akto pridėtos fotonuotraukos su šiukšlių maišais.

Su atsiliepimu pateiktas Departamento Skyriaus 2025-01-02 raštas Nr. AD5-10 „Dėl aplinkybių išaiškinimo“ A.K., kuriuo ji kviečiama atvykti į Skyrių aplinkybių išaiškinimui, pateikta voko kopija, kad siunta neatsiimta pašte. Taip pat į bylą pateiktas Departamento Vilniaus valdybos 2025-01-21 Raštas, adresuotas Vilniaus miesto savivaldybės administracijai, kuriuo, be kita ko, informuojama, kad Departamente tiriant pranešimą dėl išmestų atliekų Sklype, užfiksuota, jog asmenys, gyvenantys adresu (duomenys neskelbtini), nesinaudoja komunalinių atliekų tvarkymo sistema; nurodė, kad persiunčia turimą informaciją Vilniaus miesto savivaldybės administracijai nagrinėti kompetencijos ribose; ŠĮ „Vilniaus atliekų sistemos organizatorius“ atsakė Departamento Vilniaus valdybai 2025-02-13 Raštu, pasisakydami dėl komunalinių atliekų tvarkymo adresu (duomenys neskelbtini). Departamento Skyriaus vyresniojo specialisto 2025-01-22 Tarnybiniame pranešime Nr. BDR-258, be kita ko, nurodoma, kad, atsižvelgiant į tai, kad tiriamas įvykis turi administracinio nusižengimo požymių pagal Kodekso 247 straipsnį, nors tikrojo kaltininko nustatymui trūksta faktinių įrodymų, pradėta administracinio nusižengimo teiseną ROIK 25264241560. Tuo tarpu Sprendime pareiškėjui pateikta informacija, jog dėl pareiškėjo nurodyto įvykio yra pradėta administracinio nusižengimo teiseną. Sprendime nėra nurodytas administracinio nusižengimo teisenos ROIK numeris, tai laikoma Sprendimo motyvų trūkumu, tačiau pažymėtina, jog ši informacija pareiškėjui administracinės bylos nagrinėjimo metu jau yra žinoma, todėl nėra pagrindo įpareigoti atsakovą pateikti pareiškėjui informaciją, kurią pareiškėjas jau turi.

Komisija pažymi, jog iš Sprendimo turinio matyti, jog dėl pareiškėjo nurodomo įvykio yra vykdoma administracinio nusižengimo teiseną. Iš Departamento Skyriaus vyresniojo specialisto 2025-01-22 Tarnybinio pranešimo Nr. BDR-258 matyti, jog yra vykdoma administracinio nusižengimo teiseną ROIK 25264241560 pagal ANK 247 straipsnį „Atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nevykdymas“, Sprendime nurodyta, jog kaltininko nustatymui trūksta faktinių duomenų. Esant šioms aplinkybėms, Komisija, įvertinusi Sprendimo turinį, sprendžia, jog pareiškėjui iš esmės yra pateikta informacija pagal jo 2025-01-20 prašymo 1, 3, 4 ir 5 punktų reikalavimų. Pažymėtina, jog Komisija nagrinėja bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų. Komisijai nėra suteikta kompetencija spręsti ar administracinio nusižengimo teisenos metu surinkti duomenys yra pakankami nustatyti kaltininką pagal Kodekso 247 straipsnyje nurodyto pažeidimo „Atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nevykdymas“ padarymą, Komisija taip pat nesprendžia ginčų dėl administracinio nusižengimo teisenos metu priimtu procesinių sprendimų teisėtumo.

Kiek tai susiję su 2025-01-20 prašymo 2 reikalavimu pripažinti pareiškėją nukentėjusiuoju pažymėtina, jog ANK 578 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog nukentėjusiuoju administracinio nusižengimo byloje laikomas fizinis asmuo, kuriam administraciniu nusižengimu padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, arba juridinis asmuo, kuriam administraciniu nusižengimu padaryta turtinė ar neturtinė žala. Asmuo pripažįstamas nukentėjusiuoju administracinį nusižengimą tiriančio pareigūno sprendimu, kuris administracinio nusižengimo tyrimo metu įforminamas įrašu administracinio nusižengimo protokole arba nutarimu, o administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo metu – administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjančios institucijos (pareigūno) nutarimu ar teismo nutartimi. Administracinį nusižengimą tiriančio pareigūno atsisakymas pripažinti asmenį, kuris pranešė apie administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą ir nurodė, kad šia veika jam padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, nukentėjusiuoju įrašomas į ne teismo tvarka priimtą nutarimą administracinio nusižengimo byloje ir gali būti skundžiamas teismui šio kodekso nustatyta tvarka. Nukentėjusiojo teisės ir pareigos apibrėžtos ANK 579 straipsnyje; 1 dalyje įtvirtintos nukentėjusiojo teisės, tarp kurių – susipažinti su bylos medžiaga (1 punktą). Pagal ANK 579 straipsnio 4 dalį, asmuo, kuris pranešė apie administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą ir nurodė, kad šia veika jam padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, ir kurį administracinį nusižengimą tiriantis pareigūnas atsisakė pripažinti nukentėjusiuoju toje administracinio nusižengimo byloje, turi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas teises ir pareigas.

Taigi, iš aptartų ANK nuostatų matyti, kad asmuo pripažįstamas nukentėjusiuoju administracinį nusižengimą tiriančio pareigūno sprendimu, nutarimo administracinio nusižengimo byloje kopija yra išsiunčiama nukentėjusiajam, be to, nukentėjusysis bei asmuo, kuris pranešė apie administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą ir nurodė, kad šia veika jam padaryta fizinė, turtinė ar neturtinė žala, ir kurį administracinį nusižengimą tiriantis pareigūnas atsisakė pripažinti nukentėjusiuoju toje administracinio nusižengimo byloje, turi teisę susipažinti su bylos medžiaga. Komisija pažymi, jog ne teismo tvarka priimtas nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl pareiškėjo nepripažinimo nukentėjusiuoju gali būti skundžiamas bendrosios kompetencijos teismui ANK nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į aptartą teisinį reguliavimą, taip pat įvertinus byloje pateiktus duomenis, Komisija sprendžia, jog atsakovas Sprendimu pateikė informaciją pagal pareiškėjo teiktą 2025-01-20 prašymą. Šioje Komisijos nagrinėjamoje administracinėje byloje negali būti vertinamas atsakovo pareigūnų veiksmų/sprendimų teisėtumo klausimas dėl administracinio nusižengimo teisenos vykdymo pagal ANK 247 straipsnį „Atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nevykdymas“ ir nukentėjusiojo asmens pripažinimo administracinio nusižengimo byloje ROIK 25264241560 klausimas, kadangi, kaip minėta anksčiau, tokio pobūdžio aplinkybės tiriamos ANK nustatyta tvarka. Komisija sprendžia, kad nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimą panaikinti Sprendimą. Taip pat atmetamas ir išvestinis skundo reikalavimas įpareigoti atsakovą iš naujo nagrinėti pareiškėjo 2025-01-20 prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo L.I. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Edvardas Jucius

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė